

Bu testte 80 çözüm vardır.

1. İlk boşluk: Bir şeye bağımlı olmak" ifadesi Türkçede onsuz yapamamak, ona ihtiyaç duyarak yaşamak anlamına gelir. Modern yaşamda teknoloji, plastik, metal, enerji gibi pek çok materyal olmadan günlük hayat sürdürülemez. Bu yüzden "birçok materyale bağımlı olarak yaşıyoruz" hem anlam hem kullanım açısından en doğru ifadedir.

II. boşluk: Yeryüzündeki elementler ve doğal kaynaklar yeryüzünde bulunur. "Yeryüzündeki bilinen kaynakları tükenmek üzere olan elementler" ifadesi bilimsel ve kapsayıcıdır.

Cevap: E

2. Sıralamamız: III – I – IV – V – II – VI

Yaklaşık bir asır önce ortaya çıkardığı / görelilik teorileriyle zamana ve kâinata / yaklaşımımızı temelden etkileyen Albert Einstein / geçmiş, günümüz ve gelecek arasındaki / ayrımın sadece bir yanılısamdan / ibaret olduğunu ifade ediyordu.

Cevap: D

3. Metinde şunlara karşı çıkılıyor: Şiirin sadece kelime cambazlığı olması, şiirin salt gerçekliğin dökümü olması ve şunu savunuyor: Şiir, hayat ve hayalden beslenmeli, okuru "damarları parçalayıp kana karışacak" kadar derinden etkilemeli, gerçeklikten kopuşun yarattığı anti-gerçeklik de önemlidir. Yani şiir ne yalnızca gerçektir ne yalnızca söz oyunudur ne de tamamen gerçek dışıdır. Bu düşünceyi kapsayıcı biçimde ileten seçenek A seçeneğidir.

Cevap: A

4. Parçanın genel konusu yeni piyasaya sürülen bir akıllı saatin teknolojik ve sağlık odaklı özellikleridir. I. cümlede ise saati moda ve aksesuar yönüyle, kadın - erkek için bir süs eşyası olarak ele alıyor. Bu nedenle I. cümle düşüncenin akışını bozuyor.

Cevap: A

5. Sıralamamız: V – III – I – IV – I

(V) Metin zaman, mekân ve duyguyla başlıyor ve bir meraktan bahsediliyor.

(III) "Bu merak" ifadesi, doğrudan V. cümleye bağlanır.

(I) Soruların kaynağı, diyerek III. cümledeki sorulara atıfta bulunuyor.

(IV) Algı ve hafızanın rahatlatıcı sonucu burada veriliyor. Bu cümle, bir sonraki "rağmen"li yapıya yani II. cümleye zemin hazırlar.

(II) "rağmen" bağlacı, IV. cümledeki rahatlamaya karşıtlık kuruyor.

Cevap: D

6. Doğru cevabımız E'dir. "Yaşamının kararsızlığını üslubuna yansıtma"

Metinde geçen kararsızlık, yazarın ilk cümleyi bulmakta zorlanması, en doğru başlangıcı yaptığından emin olamaması ile ilgilidir. Ancak bu kararsızlık, yaşamına dair bir kararsızlık değildir; üslubuna yansıdığı da söylenmez Bu, yazma sürecindeki doğal tereddüt ve titizliktir; bir "yaşam kararsızlığı" ya da bilinçli üslup tercihi değildir.

Cevap: E

7. Metinde yazar şunları sorguluyor: Yazılan onca eser arasından hangileri kalıyor? Yıllar, yüzyıllar sonra hangileri okunuyor? Bir dönemde değerli sanılan eserlerin çoğu neden unutuluyor? Buna karşılık, kimsenin önemsemediği bazı eserler nasıl oluyor da bugün hâlâ ayakta kalıyor? Bu soruların tamamı şu ana düşünceye bağlanır: Bir eserin gerçek değerinin ve kalıcılığının zaman içinde ortaya çıkması. Yani parçadaki temel vurgu, eserlerin kalıcı olup olmadığının kısa sürede değil, uzun zaman içinde belli olduğu düşüncesidir.

Cevap: A

8. Parçanın temel düşüncesi; Büyük kentlerde su-suzluğun nedeni su kaynağı yokluğu değil, suyun kirlenmesi ve kalitesinin düşmesidir. Kirlilik belli bir düzeyi aşınca en gelişmiş arıtma tesisleri bile yetersiz kalır. Bu yüzden çözüm yeni su kaynakları aramak değil baraj havzalarını korumak, atıkları ayrıştırmak, yeniden kullanmak ve çöpleri kontrol altında toplamaktır.

Cevap: C

9. Metinde sırasıyla şunlar söyleniyor: Bebekler anne karnında ses ve ritimleri duyabiliyor, bu yüzden müziğin etkileri erken bebeklikte gözlemlenebiliyor. Şarkı ve ninniler, ebeveyn–bebek bağına güçlendiriyor. Bebeklikte müziğin bilişsel etkilerini ölçmek zor ancak bebeklikten hemen sonraki yaşlarda alınan düzenli müzik eğitimi bilişsel gelişimi, dil, okuma ve sözel yetileri olumlu etkiliyor. Bu, erken yaşta desteklenen işitsel/müzikal gelişimin ilerleyen yıllarda akademik ve bilişsel başarıya katkı sağladığını gösterir.

Cevap: B

10. Virgül, bir düşüncenin bitmediğini, devam edeceğini gösterir.

“Her filmi, diğer filmi için konulan bir virgüldür” ifadesiyle anlatılmak istenen şudur: Tarantino'nun filmleri kapalı ve kesin sonlarla bitmez, her film, daha büyük ve sürekli devam eden bir anlatının parçasıdır. Bu düşünce, C seçeneğindeki ifadeye yer almaktadır.

Cevap: C

11. Parçanın son cümlesi bu sorunun anahtarıdır: “Tarantino'nun korkusuzca kullandığı ve hatta tutkuya bağlı olduğu bu klişeleri, katkılarıyla unutulmaz hâle getirdiği konusunda sinema otoriteleri ve izleyiciler hemfikirdir.”

Bu cümlede açıkça söylenen şudur: Tarantino klişeleri kullanıyor ama onları kendi katkılarıyla dönüştürüyor ve bu durum hem izleyiciler hem sinema otoriteleri tarafından ortak biçimde kabul ediliyor. Bu ifade, E şıkkıyla birebir örtüşür.

Cevap: E

12 - 15. soruların çözümleri

Verilenleri bir tabloda gösterelim:

	Saç (3 kişi)	Halı (3 kişi)	Terlik (2 kişi)
T	Doruk Hamide	Ferit Gülcan	Burçak
N	Eray	Anıl	Caner

Not: ↔ çift yönlü ok işareti belirtilen unsurların kendi aralarında yer değiştirebildiğini belirtmektedir.

12. Buna göre Anıl ve Hamide N internet sitesinden alışveriş yapmış olabilir.

Cevap: D

13. Eray, kesinlikle saç kurutma makinesi; Gülcan, kesinlikle halı almıştır.

Cevap: D

14. Hamide ve Eray'dan biri T internet sitesinden alışveriş yaparken diğeri N internet sitesinden alışveriş yapmıştır. Aynı internet sitesinden alışveriş yapamazlar.

Cevap: B

15. Anıl, Caner'le aynı internet sitesinden alışveriş yapmışsa (bu, N internet sitesi) Burçakve Doruk aynı internet sitesinden alışveriş yapmıştır.

Cevap: C

16.

$$\left(\frac{0,9-0,36}{0,27+0,63}\right) \cdot \frac{1}{0,12} = \frac{0,54}{0,90} \cdot \frac{1}{0,12} = \frac{\cancel{54}^6}{\cancel{90}^{10}} \cdot \frac{100}{\cancel{12}^2}$$

$$= \frac{10}{2} = 5$$

$$\begin{array}{r} 0,90 \\ - 0,36 \\ \hline 0,54 \end{array} \quad \begin{array}{r} 0,27 \\ + 0,63 \\ \hline 0,90 \end{array}$$

Cevap: A

17.

$$\frac{2^9 + 2^7 - 2^6}{2^7 - 2^6 + 2^5} = \frac{2^6(2^3 + 2^1 - 1)}{2^5(2^2 - 2^1 + 1)} = \frac{2^6 \cdot 9}{2^5 \cdot 3} = 2^1 \cdot 3 = 6$$

Cevap: D

18.

$$\frac{\sqrt[4]{49.3}}{2\sqrt{28} - \sqrt{63}} = \frac{7\sqrt{3}}{2 \cdot 2\sqrt{7} - 3\sqrt{7}} = \frac{7\sqrt{3}}{\sqrt{7}} = \frac{7\sqrt{21}}{7} = \sqrt{21}$$

Cevap: E

19. $2AA + 4A = 92 \cdot A$ (çözümlerse)

$$200 + 10A + A + 40 + A = 92 \cdot A$$

$$240 + 12A = 92 \cdot A$$

$$240 = 80A$$

$$A = 3$$

Cevap: B

20. $7a^3 + 8b + c^3 = \text{çift}$

Tek katsayının bir anlamı yok silelim.

Çift katsayının tamamını silelim.

Üstlerin bir anlamı yok silelim. (Sıfır hariç)

$$a + c = \text{çift}$$

$$0 \quad 0$$

$$1 \quad 1$$

I. $a - c \Rightarrow$ Her iki durumda da çift ✓II. $a \cdot b \Rightarrow$ Hakkında yorum yapamayız ✗III. $a^2 + ac + c^2 \Rightarrow a + a \cdot c + c$ (a ve c tek olduğu durumda sağlamaz. ✗)

Cevap: A

21.

$$\textcircled{AB} = 18 \begin{array}{l} \text{(en büyük asal sayı 11)} \\ \text{(en küçük asal sayı 7)} \end{array} \Rightarrow 7 \cdot 11 = \textcircled{77}$$

$$\begin{array}{l} \text{(en büyük asal sayı 13)} \\ \text{(en küçük asal sayı 5)} \end{array} \Rightarrow 5 \cdot 13 = \textcircled{65}$$

$$\frac{65}{142}$$

Cevap: D

22.

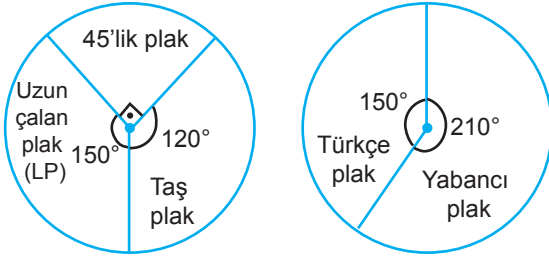
$$\begin{array}{l} |a| + a = 8 \\ |a| = 8 - a \end{array} \quad \begin{array}{l} |b + a| = -b \\ |b + 4| = -b \end{array}$$

$$\begin{array}{l} a = -8 + a \\ a = 8 - a \\ 2a = 8 \\ a = 4 \end{array} \quad \begin{array}{l} b + 4 = -b \\ 2b = -4 \\ b = -2 \end{array} \quad b + 4 = b$$

$$a + b = 4 + (-2) = 2$$

Cevap: B

29.

1. grafik

2. grafik

 $90^\circ + 150^\circ = 240^\circ$ (uzun çalan ve 45'lik)

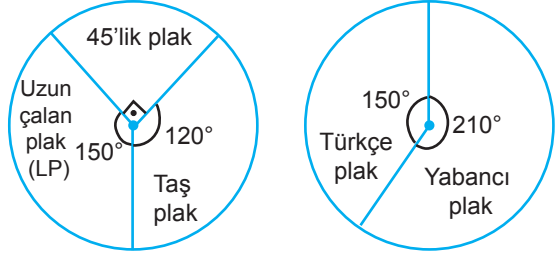
$$\begin{array}{r} 240^\circ \quad \times \quad 360 \text{ tane} \\ 210^\circ \quad \times \quad x \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 240^\circ \cdot x = 210^\circ \cdot 360^\circ \\ x = 315 \text{ tane} \end{array}$$

Yabancı plak (210°)

Cevap: D

30.

1. grafik

2. grafik

Taş plak toplamda 120° olarak verilmiş.
Türkçe ve yabancı plak sayıları eşit olduğundan 60°60° şeklinde paylaştırdık.

	45'lik	Uzun çalan	Taş Plak
150°Türkçe			60°
Yabancı			60°

$$150^\circ - 60^\circ = 90^\circ \text{ (İstenilen yer)}$$

Türkçe

$$\begin{array}{r} 360^\circ \quad \times \quad 240 \text{ tane} \\ 90^\circ \quad \times \quad x \\ \hline \end{array}$$

$$360^\circ \cdot x = 240 \cdot 90^\circ$$

$$x = 60$$

Cevap: B

31. 744 tarihli Çin yıllıklarında Uygurların “Sulak ve otlakları bulmak için gezerler, atçılık ve okçulukta ustadırlar” şeklinde tanımlanması, onların hayvancılığa dayalı konar-göçer bir yaşam sürdürdüklerini göstermektedir. Sulak ve otlak alan arayışı, göçebe toplumların hayvanlarını beslemek için yer değiştirdiğini ifade eder.

Fakat, atçılık ve okçulukta usta olmaları, Türk bozkır geleneğinde görülen süvari savaşçılığını yansıtır; bu durum ordularının piyadelerden oluştuğu yargısını desteklemez. Metinde geçen otlak arayışı tarım arazisi aramakla ilgili değildir, hayvancılık faaliyetleriyle ilgilidir.

Cevap: A

32. Osmanlı Devleti’nde özellikle Fatih Sultan Mehmet Dönemi’nden itibaren merkezî otoriteyi güçlendirmek amacıyla üst düzey devlet görevlilerinin görevden alınmaları veya ölümleri durumunda mal varlıklarının devlet hazinesine aktarılması uygulaması benimsenmiştir. Bu uygulama sayesinde devlet adamlarının aşırı güç ve servet biriktirecek merkeze rakip olmasını önüne geçilmek istenmiştir. Ayrıca görevin bir ayrıcalık değil, padişah adına yürütülen bir hizmet olduğu anlayışı vurgulanmıştır. Osmanlı mali ve idari sisteminde bu uygulama **müsadere** olarak adlandırılır.

Narh, Osmanlı ekonomisinde fiyat artışlarının olumsuz etkilerini bertaraf etmek amacıyla devlet tarafından maliyetin üstünde belli bir kâr dikkate alınarak malların fiyatının belirlenmesidir.

Malikâne, özellikle 18. yüzyılda yaygınlaşan, vergi gelirlerinin muaccele denilen yıllık bir kira bedeli karşılığında ömür boyu kişilere verilmesi usulüdür.

Mutasarrıf, son dönem Osmanlısında liva denilen idari birimlerin yöneticisidir.

İltizam, Osmanlılarda bir yerin vergi toplama hakkının peşin para karşılığında ihale ile kısa süreli olarak satılmasıdır.

Cevap: C

33. Tanzimat Fermanı’nın uygulanmasını sağlamak amacıyla 1840 yılında çıkarılan ceza kanununda herkesin kanun önünde eşit sayılması ve merkezde sadrazam ile taşrada valilerin keyfi uygulamalarının sınırlandırılmaya çalışılması, Osmanlı Devleti’nde yönetimin hukuka bağlanmak istendiğini göstermektedir. Bu durum, devlet yönetiminde hukuk devleti anlayışının önemsendiğini ve idarecilerin kanuna aykırı davranışlarının önüne geçilmek istendiğini ortaya koyar.

Ancak metinde anayasa hazırlanması veya anayasal bir düzenin yürürlüğe konulmasıyla ilgili bir bilgi yer almamaktadır. Nitekim Osmanlı Devleti’nde anayasal düzen 1876 Kanunuesasi ile başlamıştır.

Cevap: D

34. İttihat ve Terakki Fırkasının I. Dünya Savaşı yıllarında Müslüman Türkleri girişimciliğe teşvik etmesi, yerli tüccar ve sanayiciyi desteklemesi ve üretim ile ticaretle Türk unsurunu güçlendirmeyi hedeflemesi, Osmanlı ekonomisinde yabancı ve gayrimüslim ağırlığını azaltarak ekonomik bağımsızlığı sağlamaya yönelik bir yaklaşımı ifade eder. Bu anlayış, Millî İktisat Politikası olarak adlandırılır.

Teşvik-i Sanayi sanayiye desteklemek için 1927’de çıkarılan kanundur. İktisat Kongresi 1923 yılında toplanan İzmir İktisat Kongresi’dir. İslah-ı Sanayi Komisyonu 19. yüzyılda sanayiye düzenlemeye yönelik bir kuruldur. Kalkınma Planı ise planlı ekonomi dönemi ile ilgili bir gelişmedir.

Cevap: B

35. 1921 Anayasası’nda yer alan “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir, yönetim şekli halkın kendi kendini idare etmesi esasına dayanır.” hükmü, egemenliğin padişah veya hanedana değil millete ait olduğunu ortaya koyan millî egemenlik ilkesini ifade etmektedir. Bu ilke, yönetim yetkisinin millete dayandığını vurguladığı için monarşik yapıyla bağdaşmaz. Bu nedenle hem saltanatın kaldırılması hem de halk egemenliğine dayalı yönetim biçimi olan cumhuriyetin ilanı için doğrudan gerekçe oluşturur.

Fakat, Tevhid-i Tedrisat Kanunu eğitimde birliği sağlamaya yönelik olup millî egemenlik ilkesinin doğrudan sonucu değildir.

Cevap: D

36. 1947 tarihli 12 Temmuz Beyannamesi, Cumhurbaşkanı İsmet İnönü tarafından çok partili hayata geçiş sürecinde iktidardaki CHP ile muhalefetteki Demokrat Parti arasında artan siyasal gerginliği azaltmak amacıyla yayımlanmıştır. Beynamede cumhurbaşkanının partiler üstü konumu vurgulanmış, muhalefetin meşruiyeti kabul edilerek siyasal rekabetin demokratik kurallar içinde yürütülmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu nedenle beyannamenin temel amacı iktidar - muhalefet ilişkilerini yumuşatmak ve demokratikleşme sürecini güvence altına almaktır.

Fakat, Kore Savaşı'na asker gönderme kararı 1950'de Demokrat Parti iktidarı döneminde alınmıştır; 1947 beyannamesiyle ilişkili değildir. Ayrıca Demokrat Parti beynameden önce 1946'da kurulduğu için beyannamenin kuruluş sürecine destek amacı olamaz.

Cevap: A

37. Bir ülkenin dünya üzerindeki göreceli konumunun (ulaşım, ticaret, kıtalar arası geçiş, boğazlar vb.) sağladığı öneme jeopolitik konum denir.

I. Yer şekillerinin engebeli olması

- Bu durum daha çok fiziki coğrafya ile ilgilidir. Jeopolitik önemle doğrudan ilişkili değildir (hatta ulaşımı zorlaştırabilir)

II. Önemli ulaşım ve ticaret yolları üzerinde yer alması

- Ülkelerin ekonomik, askerî ve siyasi değerini artırır. Jeopolitiğin en temel unsurlarından biridir.

III. Asya ile Avrupa arasında geçiş konumunda bulunması

- Türkiye'yi kıtalar arası bir köprü hâline getirir. Tarih boyunca siyasî ve stratejik önem kazandırmıştır.

Sonuç: Jeopolitik önemi artıran unsurlar II ve III numaralı öncüllerdir.

Cevap: E

38. I numaralı alan (Ege Bölgesi – Batı Anadolu)

- Kırıklı yapı yaygındır. Dağlar horst, ovalar graben özelliği taşır.

II numaralı alan (Kuzeybatı / yüksek dağlık kesimler – Uludağ çevresi gibi)

- Yükseltinin fazla olduğu alanlarda buzul şekilleri (sirk, moren vb.) görülür.

III numaralı alan (Akdeniz kıyısı – Çukurova çevresi)

- Çukurova gibi ovalar akarsu birikimiyle (alüvyal) oluşmuştur.

IV numaralı alan (Orta Karadeniz kıyıları)

- Canik Dağları kıyıya uzak olduğu için kıyı derin değildir. Dolayısıyla falezler yaygın değildir.

V numaralı alan (Doğu Anadolu – Erzurum - Kars çevresi)

Volkanik plato, lavların geniş alanlara yayılıp soğumasıyla oluşan, düz - hafif dalgalı ve yüksek yüzeylerdir. Türkiye'de en fazla Kapadokya'da ve Doğu Anadolu'da görülür.

Cevap: D

39. Heyelan, eğimli arazilerde; toprak, kaya ve moloz gibi malzemelerin, yerçekiminin etkisiyle bir kayma düzlemi boyunca aşağıya doğru ani veya yavaş hareket etmesidir.
- A) Toprağın suya doymuş hâle gelmesi
- Yağışla toprak ağırlaşır. Sürtünme azalır. Kayma kolaylaşır.
- B) Yüksek sıcaklıkların etkisiyle kuraklık yaşanması
- Kuraklıkta, toprak suya doymuş değildir. Heyelan riski düşüktür. Kuraklık heyelanı değil, daha çok erozyon oluşumunu artırır.
- C) Yamaçlara yol, bina ve baraj yapılması
- Doğal denge bozulur. Heyelan riski yükselir.
- D) Depremler sırasında oluşan yer sarsıntıları
- Sarsıntıda, kütlelerin tutunması bozulur. Özellikle eğimli ve zayıf zeminlerde heyelan tetiklenir.
- E) Tabakaların yamaç eğimine paralel bir şekilde uzanması
- Kayaç tabakaları yamacın eğimiyle aynı yönde uzanıyorsa tabakalar arası sınırlar doğal bir kayma düzlemi oluşturur. Direnç yerine hareket kolaylaşır.

Cevap: B

40. A) Bu alanların bitkilerin sıcaklık ve nem isteklerine uygun olması
- Zeytin, kışın don istemez. Yaz kuraklığına dayanıklıdır.
 - Kayın, yıl boyu nemli yağışlı iklim ister.
 - Bitkiler iklim isteklerine uygun alanlarda yaygınlaşır.
- B) Toprak türlerinin bu bölgelerde aynı özellik göstermesi
- Ege ve Karadeniz toprakları farklıdır. Bitki dağılışında iklim, topraktan daha etkilidir
- C) 4. Zaman iklim salınımları sırasında bu alanlara taşınmış olmaları
- Bu, relikt (kalıntı) bitkiler için geçerlidir. Relikt bitki, geçmiş jeolojik dönemlerde (özellikle 4. Zaman – Buzul Çağları) çok daha geniş alanlara yayılmış, ancak iklim değişiklikleri sonucu bugün yalnızca dar ve özel alanlarda yaşamını sürdürebilen bitkilerdir. Zeytin ve kayın kalıntı bitki değildir.
- D) Bu bitkilerin insan eliyle yaygın biçimde dikilmiş olması
- Zeytin kültür bitkisi olsa da doğal yayılış alanı da iklime bağlıdır. Kayın doğal orman ağacıdır.
- E) Bu türlerin tamamının endemik bitkiler olması
- Endemik bitki, yeryüzünde yalnızca belirli bir bölgeye özgü olan, başka yerlerde doğal olarak yetişmeyen bitki türüdür. Zeytin ve kayın endemik değildir.

Cevap: A

41. A) Nüfusun yaşlanma sürecinin yavaşlatılması
- Doğurganlık azalırsa çocuk nüfus azalır. Yaşlı nüfus oranı artar.
 - Nüfus artışını desteklemekle genç nüfusu artırmak, yaşlanmayı yavaşlatmak hedeflenir. Günümüz Türkiye nüfus politikasının temel amacı budur.
- B) Kentleşme hızının azaltılması
- Kentleşme, nüfus politikalarının doğrudan hedefi değildir.
- C) Nitelikli iş gücünün ülke dışına yönlendirilmesi
- Bu beyin göçüdür ve istenmeyen bir durumdur
- D) Nüfusun kırsalda yoğunlaşmasının sağlanması
- Türkiye’de hedef kırsallaşma değil, dengeli yerleşmedir.
- E) Eğitimli nüfusun artırılması
- Eğitim politikasıdır. Nüfus artışını teşvik etmenin temel amacı değildir.

Cevap: A

42. A) Mardin – Şanlıurfa
- Güneydoğu Anadolu, düz plato ve ova ağırlıklı olduğu için maliyet düşüktür.
- B) Konya – Eskişehir
- İç Anadolu düz plato ve ova ağırlıklı olduğu için maliyet düşüktür.
- C) Aydın – Denizli
- Ege Bölgesi’nde horst–graben sistemi ulaşımı kolaylaştırır. Kuzey güney yönünde maliyet artarken doğu-batı yönünde maliyet azalır.
- D) Sinop – Çorum
- Kuzey Anadolu Dağları aşılır. Dağlar kıyıya paralel uzanır. Çok sayıda tünel ve viyadük yapmak gerekir. Seçenekler arasında yol yapımı en zor ve en pahalı güzergâhtır.
- E) Osmaniye – Gaziantep
- Güneydoğu Toroslar etekleridir. Yer yer engebe var ama aşırı değil

Cevap: D

43. Herhangi bir toplumun genel kültürü, üst bir sistem olarak çok sayıda alt ve yan sistemlerden meydana gelmiştir. Kültürün unsurları birbiriyle genel olarak dengeli bir bütün oluşturmak zorundadırlar. Alt kültürler, genel kültürün bazı hakim değerlerini kapsarlar. Bütün alt kültürlerin kendilerine özgü yaşama biçimleri, değerleri, normları, tutum ve davranışları vardır. Maddi kültür ile maddi olmayan kültür arasındaki farka kültürel gecikme denir. Kültürel gecikme terimi, kültürün teknolojik yeniliklere yetişmesinin zaman aldığı ve bu gecikmenin neden olduğu toplumsal sorunlara atıfta bulunur. Kültür şoku, kişinin alışkın olduğu kültürel ortamdan farklı bir ortama girdiğinde yaşayabileceği durumdur. Kültürel yayılma; bir kültürde ortaya çıkan maddi veya manevi kültür öğesinin dünyadaki başka kültürlerle yayılmasıdır. Kültürel emperyalizm; gelişmiş ülkelerin az gelişmiş diğer kültürleri özellikle kitle iletişim araçlarıyla etkilemesi ve kendine benzetmesidir. Kültürel güç; kültürün olduğu gibi kalmadan, ilgili olduğu toplumun yaşamına uygun bir biçimde değişimini sağlayan güçtür. Zoraki kültürlenme ise kültürel değerlerin bireylere zorla kabul ettirilmesi sürecidir.

Cevap: D

44. İlerlemecilik, pragmatist felsefenin gerçeğe ve eyleme yönelik pratik sonuçlara dönük düşünme temelleri üzerine kurulu bir eğitim felsefesi akımıdır. Rekabete değil iş birliğine dayalı bir eğitim ortamı oluşturulmalıdır Gerçeklik, doğruluk ve insan eylemlerinin sonuçları, sağladığı başarı ve yararlarla değerlendirilir. İlerlemecilikte okul yaşamın kendisidir. Okulda çocuğa uygun eğitim ortamları sunulmalı ve yaşamda karşılaşılabilecek durumlara yer verilmelidir.

Yeniden kurmacılık, dayandığı felsefe, pragmatizm ve varoluşçuluktur. Yeniliğe en açık eğitim felsefesi kabul edilir. Özgürlükçü ve bireysel eğitim esastır. İkinci dünya savaşından sonra yaşanan korkulara ve soğuk savaşa bir tepkidir. Bu akım, mevcut düzenin eğitim sistemine karşı çıkma hareketi kabul edilmekte ve bazı kaynaklarda “demokrasi devrimi” şeklinde nitelendirilmektedir. Bu akıma göre, insanlık bir yol ayrımına gelmiştir. Ya yok olacak ya da yeni bir uygarlığa geçecektir

Cevap: D

45. Maarif Model’de metabilşsel düşünme varken, empatik ve analitik düşünmeye yer verilmemiştir. Metabilşsel düşünme, bireyin öğrenmeyi içeren düşünme süreçlerini etkin şekilde kontrol edebilmesini içermektedir. Bireyin düşünceleri üzerine düşünmesi, kararlarını, hayatını, başarılarını, doğrularını, yanlışlarını düşünmesi, kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu taşımasıdır. Bu düşünme becerisi bir nevi insanın kendini zihinsel anlamda yönetebilmesi, öğrenmeyi öğrenmesidir. Bu düşünme becerisine sahip olan bireyler neyi ne kadar bildiklerinin, en iyi öğrenme yollarının ne olduğunun farkındadır ve bilgiye nasıl ulaşabileceklerini bilirler. Empatik düşünme, bir olaya geçici bir süreyle başkasının gözüyle bakmadır Analitik düşünme, bir problem ya da durumun parçalarını sistematik bir şekilde organize etme becerisini içerir. Birey karşısına çıkan sorunları mantıklı ve düzenli parçalara ayırıp çözmeye çalışır.

Cevap: B

46. 5E Modeli, yapılandırmacı bir öğrenme sürecinin aşamalarını ifade etmektedir. Bu model yeni bir kavramın öğrenciler tarafından öğrenilmesinde veya onlar tarafından bilinen bir kavramın daha derinlemesine anlaşılmasında kullanılan doğrusal bir süreçtir. Modelin aşamaları: Girişte öğretmen, sorular yoluyla öğrencilerin konuyla ilgili ön bilgilerini ortaya çıkarmaya çalışır. Diğer yandan öğrencilerin merakını uyandıracak çeşitli materyallerle onların dikkatini derse çekmelidir. Keşfetmede öğrenciler yeni fikirler keşfetmek için çalışmalar yaparlar. Öğrencilerin en aktif olduğu aşamadır. Öğrenciler konu ile ilgili hipotezler kurar, araştırma/tartışma yapar ve tahminlerde bulunurlar. Açıklama aşamasında öğrenciler, keşfettikleri bilgiler doğrultusunda kendi açıklamalarını yaparlar. Kavramlarla ilgili anladıklarını açıkça ifade ederler ve bunları arkadaşları ile de paylaşırlar. Derinleştirme aşamasında öğrenciler daha önceki aşamalarda ulaştıkları bilgileri yeni olaylara, problemlere ve günlük hayata uygularlar. Değerlendirme aşamasında gösterdiği performans, beceriler, kavram ve uygulamalar değerlendirilir. Bu aşamada, öğrencilerin süreçte gerçekleştirdikleri tüm faaliyetler dikkate alınarak öğretmen tarafından değerlendirilir. Soruda öğrencilerin kendi içinde bilgi toplamalarını sağlaması keşfetme basamağı ile ilgilidir.

Cevap: B

47. Münazara, bir konuda karşıt görüşleri savunan takımların fikirlerini savundukları bir sohbet ve tartışma platformudur. Bir münazara kapışmasının konusu, tartışılacak her şey olabilir; ancak ağırlıklı olarak güncel, sosyal meseleler tartışılır. Yarışmacılar maçın başlamasından on beş dakika önce tartışılacak konuyu ve hangi tarafı savunmaları gerektiğini öğrenirler. Münazaraya katılanlar bu süre içerisinde, maç esnasında aldıkları notlarla son hâlini verecekleri ve sıra kendilerine geldiğinde sunacakları yedi dakikalık konuşmalarının taslağını hazırlarlar. Sunum esnasında bu notlardan yararlanmak serbesttir. Yaklaşık bir saat süren bu tartışma, jüri heyetinin tartışma boyunca aldığı notlara dayanarak tartışma sonucunu açıklamasıyla sonlanır. Jürinin değerlendirmesini yaparken öncelikli olarak ele aldığı yarışmacıların argümanlarını ne kadar etkileyici sundukları değil, bu argümanların ne kadar sağlam ve tutarlı olduklarıdır.

Cevap: A

48. Geleneksel eğitim anlayışına uygun hareket eden sosyal bilgiler öğretmeni anlatım ve gösteri ve tekniklerini kullanmıştır. Bu iki teknik özellikle konuların uzun, sınıfın kalabalık olması durumunda tercih edilir, bu nedenle kısa sürede çok sayıda bilginin aktarımını sağlar. Bu teknikler öğretmeni aktif hâle getirirken öğrencinin sınıf içerisinde pasif alıcı durumda olmasını sağlar.

Cevap: C

49. “Coğrafya dersinde öğretmenin tahtada çözdüğü soruyu Safınaz defterine yazarken, Cevriye dikkatlice öğretmeni takip etmekte, Aslan ise dışarıyı seyretmektedir.” ifadesi çok boyutluluk ile ilgilidir. Çok boyutluluk; sınıftaki öğrencilerin aynı anda farklı davranışları yapması anlamındadır. Kimi öğrenciler herhangi bir materyali okurken kimileri önlerindeki deftere bir şeyler yazabilir. Kimileri kendi aralarında tartışırken kimileri herhangi bir farklı materyalle ilgilenebilir. “Felsefe dersinde bir tartışma konusu başlatan Sevgi Öğretmen, öğrencilerin ses tonlarını yükselttiklerini fark edince hemen olaya müdahale eder.” ifadesi ise anındalık ile ilgilidir. Anındalık; sınıf ortamında her şeyin o anlık gerçekleşmesi ve bunları ileri bir zamanda düşünmenin, başka bir zamana ertelemenin olanaklı olmamasını tanımlar. Bu durumda öğretmenin her olaya yetişmesi, her soruya yanıt olması gerekir. Bazen yaşanacak sorunlara o an tepisi göstermesi de gerekebilir. “Aynur’un soru çözerken dikkatsizlik kaynaklı hata yaptığının sınıftaki tüm öğrenciler farkındadır.” ifadesi ise açıklık ile ilgilidir. Sınıf ortamında her şey göz önünde olmaktadır, gizlilik yoktur. İlgisizlikler, başarı, başarısızlık, istenen ve istenmeyen davranışlar, sınıftaki herkes tarafından görülmesi açıklık yapısal özelliğine uygundur.

Cevap: A

50. Kerem’in yine aynı sınıfta okuyan kız arkadaşı Buse ile tartıştıktan sonra ilişkilerini bitirmeleri, bunun da onun moralini bozup ders performansını etkilemiş olması karşısında yapılabilecek en doğru öğretmen davranışı Kerem’i rehberlik servisine yönlendirmektedir. Kişisel-sosyal bir problem durumunda çözüm için profesyonel destek gerekmektedir.

Cevap: E

51. Bir öğretim programında yer alan hedef davranışlarla, program içeriği (üniteler) arasındaki ilişkinin iki boyutlu bir çizelge üzerinde gösterilmesidir. Belirtke tablosu, öğretmenin hangi hedefi, hangi üniteye, hangi ağırlıkta kazandıracığını ve yaklayacağına yol gösterir. Çizelgenin yatay boyutuna hedef davranışlar; dikey boyuta ise üniteler yazılır. Bu ilişki, günümüz ilköğretim öğretim programlarında *kazanımlar-etkinlikler* şeklindedir. Daha etkili ve verimli öğrenme yaşantılarının seçimi ve düzenlenmesine katkı sağlar.” Kapsam geçerliği olan uygun ölçme aracı geliştirilmesini sağlamak için de belirtke tablosundan faydalanılır. Ancak “Etkili ve verimli öğrenme yaşantılarının seçimine katkı sağlar.” ifadesi doğru değildir. Hedeflerin bilişsel süreç boyutları (yani bilgi, kavrama, uygulama vs. gibi) hedef basamağında oluşturulmuştur. Belirtke tablosu ise içeriğin sonunda eğitim durumları ögesinin hemen öncesinde oluşturulur.

Cevap: B

52. Eğitim programı, bireyin millî, manevi ve kültürel değerler, yetenek, beceri, tutum, estetik duyarlılık gibi yeterlikleri kazanabilmesi için yapılması gerekenlerin; zamanını, içeriğini, amacını, hedef kitleyi, kullanılacak öğretim stratejileri/ yöntemlerini, araç-gereç- teknoloji ve ölçme/ değerlendirme süreçlerini içeren bir taslaktır. Soru içinde özellikle ders dışı etkinlikten de bahsetmesi bu programı öğretim programından ayıran en temel özelliktir. Öğretim programı bir dersin (disiplinin) öğretimine dayalıdır. Örneğin; 9. 10. 11 ve 12. sınıflar Türk Dili ve Edebiyatı dersi programı bir öğretim programıdır. Ders programı ise öğretim programı içerisinde yer alan, belli bir öğretim kademesindeki derslerle ilgili öğrenme öğretme faaliyetlerini sistematik olarak düzenleyen programdır. Örneğin sadece 10. sınıf Türk Dili ve Edebiyatı dersi dendiğinde ders programı akla gelir. Ekstra program resmî programda yer almayan ders dışı sosyal, sanatsal, kültürel ve sportif faaliyetlerdir. Eğitim programı ise dersleri de kapsamaktadır. Örtük program ise eğitim programı içinde de yer alabilecek okuldaki informal öğrenmelerdir.

Cevap: A

53. A seçeneği değerlendirme, B seçeneği sınav kuralı, C seçeneği ölçme kuralı, D seçeneği ölçüt, E seçeneği ise ölçme cümlesidir. Ölçme, bir betimleme işlemidir. Geniş anlamda ölçme; belli bir nesnenin ya da nesnelerin belli bir özelliğe/değişkene sahip olmadığının, sahipse sahip oluş derecesinin gözlenip gözlem sonuçlarının sayı ve sembollerle ifade edilmesidir. Ölçme kısaca nesnelerin gözlemlenip, gözlem sonuçlarının sayı veya sembollerle ifade edilmesidir

Cevap: E

54. Eşleştirme testlerinde her öncülü ve her seçeneği yalnızca bir defa kullanabilirsiniz diye yazmak şans başarısını düşürmek için yapılır. Öğretmenler eşleştirme testlerinde şans başarısını düşürmek için öncül ile seçenekleri aynı konudan (homojen) hazırlar ve seçenek sayısını öncüllerden fazla vermektedir. Sabit hatayı azaltmak, sınavı daha hızlı okumak, görünüş geçerliliğini artırmak, objektifliği sağlamanın şans başarısı ile bir ilgisi yoktur.

Cevap: E

55. Görevini yapan çeldiriciler içinde alt grup ve üst grubun toplamı en fazla olan çeldirici en güçlü çeldirici olacaktır (Eşitlik durumunda alt grup hangi seçenekte fazla olursa cevap o seçenek olur). En güçlü çeldirici A seçeneğidir.
En iyi çeldirici B seçeneğidir.

$$\text{Maddenin ayırt ediciliği } r_j = \frac{\bar{U}D - AD}{N/2} = 0,33 \text{ çıkacağı için yeterlidir.}$$

Soruyu toplamda 8 öğrenci boş bıraktığı için 192 öğrenci cevaplamıştır.

Çeldiriciler alt grupta her seçenekte 19 kişi olduğu için aynı sayıda öğrenciyi çekmiştir.

Cevap: B

56. Türe özgü hazır oluş, bir canlının biyolojik donanımı sayesinde belirli bir davranışı öğrenebilmesi veya gerçekleştirebilmesi için doğuştan sahip olduğu potansiyeldir. Bu genetik yatkınlık, öğrenmenin ön şartıdır ve türün evrimsel süreciyle şekillenir. Güdülenme: Öğrenmede isteklilik ve motivasyonu ifade eder. Burada hayvanların istekliliği değil, biyolojik sınırları söz konusu. Olgunlaşma: Organizmanın belirli davranışları yapabilecek düzeye gelmesidir. Fakat burada bir tür, olgunlaşsa bile öğrenemiyor çünkü doğuştan gelen sınırlardan bahsediliyor. Genetik bozukluk: Bireysel, özel durumları ifade eder. Soruda ise türler arası farklılıklar anlatılıyor, genetik bozukluk değil. Fizyolojik durum: Organizmanın o andaki sağlık durumu, yorgunluk, açlık gibi faktörlerdir. Buradaki durum bundan bağımsızdır.

Cevap: D

57. Thorndike'a göre, uyarıcının yol açtığı tepki, doyurucu bir sonuca götürüyorsa, uyarıcı ile tepki arasında "değiştirilebilir" bağ güçlenir. Eğer tepki cezalandırılır, başka deyişle rahatsız edici sonuçla karşılaşır ise, uyarıcı-tepki bağı zayıflar. Öğretmen ceza kullanarak öğrencilerin sessiz ders dinleme davranışını zayıflatmış olur.

Cevap: A

58. Burada öğrenciler doğrudan ceza almamış, yalnızca başkasının ceza aldığını gözlemleyerek davranışlarını değiştirmiştir. Bu durum Bandura'nın Sosyal Bilişsel Kuramı'nda tanımladığı dolaylı (gözlemsel) öğrenme sürecine girer. Sosyal Öğrenme Kuramı, Albert Bandura tarafından geliştirilen, öğrenmenin yalnızca doğrudan yaşantılarla değil; başkalarını gözleme, model alma ve onların davranışlarının sonuçlarını görme yoluyla da gerçekleştiğini savunan kuramdır. Dolaylı ceza da, bir başkasının belli bir davranışı sonucunda ceza aldığını gören bireyin, aynı cezaya uğramamak için o davranışı yapmaktan kaçınmasıdır. Doğrudan ceza davranışçı kuramla ilgilidir, fakat senaryoda bireyler doğrudan ceza almıyor, sadece gözlem yapıyorlar. Gestalt'ın bilişsel harita kavramı veya davranışçılık edimsel koşullanması ise bu örneği tam karşılamaz. Dolayısıyla doğru cevap dolaylı ceza, Sosyal Bilişsel Kuram'dır.

Cevap: B

59. Psikolojide bilincin yapısını inceleyen ve psikolojinin konusu olarak bilincin hâllerini, bir fizikçinin maddenin atomlarını incelemesi gibi, yapı bütünü elamanlarına ayırarak, analiz yaparak inceleyen psikoloji anlayışı yapısalcılıktır. Bu ekolün kurucusu, fizyologların kullandıkları metotları psikolojiye uyguladığı için deneysel psikolojinin de kurucusu kabul edilen Wilhelm Wundt'tur.

Cevap: D

60. Yazmaya hazırbulunuşluk, yazı yazmayı öğrenmeden önce gerekli olan tüm bilgi ve becerilere sahip olmayı gerektiren gelişimsel bir aşamadır. Bu aşama, algısal-motor beceri, görsel-motor koordinasyon, motor planlama, algısal/bilişsel becerileri ve dokunsal ve kinestetik hassasiyetlerde yeterli performans gerektirir. Yazma süreci için gerekli bilgi ve becerilerin kazanılmasında okul öncesi dönem oldukça önemlidir. Okul öncesi dönem, çocukların okuma-yazma sürecine yönelik deneyim edindikleri gelişimsel bir dönemdir. Bu dönemde sözel dil becerilerini geliştiren çocuklar bir yandan da çeşitli yazma girişimlerinde bulunurlar. Yazmaya, karalamaya, boyamaya, çeşitli şekiller çizip anlatmaya çok istekli olan çocuklar bu şekilde yazı dilini keşfetmeye başlarlar. Can'ın okul öncesi dönemde gerçekleştirdiği bu tarz etkinlikler arkadaşlarından daha düzgün yazı yazmasının temel gerekçesidir.

Cevap: E

61. Bankada çalışan 20 personelden 10'unun işten çıkarılacak olmasına rağmen Seher'in sadece yakın arkadaşı Buse için üzülmesi ve onun için insan kaynakları biriminden görüşme talep etmesi iyi çocuk evresine uygun bir davranıştır. Seher'in geriye kalan dokuz personeli düşünmeyip sadece bir kişi için girişimde bulunması adalet için değil Buse için yapılan bir davranıştır. İyi çocuk evresinde, iyi davranış; başkalarını hoşnut kılan, onlara yardım eden ve onlar tarafından beğenilen davranıştır. Başkalarına yardım etmek ya da onları mutlu etmekten kasıt bildikleri, tanıdıkları insanlardır. Eğer Seher işten çıkarılan tüm çalışanlar için aynı davranışı sergilemiş olsaydı o zaman gelenek sonrası düzey evreleri düşünülebilirdi. Bu koşullarda "Arkadaşım için." mantığı ön planda olduğu için Seher'in iyi çocuk evresine uygun davranış sergilediği söylenebilir.

Cevap: A

62. Rehber öğretmen öğrenciyi belirli bir tercihe yönlendirmek ya da anne otoritesini pekiştirmek yerine, seçenekleri değerlendirerek kendi kararını vermesinin daha doğru olacağını vurgulamaktadır; bu tutum rehberliğin temelinde yer alan "bireyin kendi kararını verebilme hakkına saygı" ilkesini doğrudan yansıtır. Rehberlik hizmetleri birey adına karar vermez, bireyin kendini tanımasına, seçenekleri görmesine ve sorumluluğunu üstleneceği kararı özgürce almasına yardımcı olur. A seçeneği (gönüllülük) rehberlik hizmetinden yararlanmanın isteğe bağlı olmasıyla ilgilidir; C seçeneği (demokratik ve insancıl anlayış) daha genel bir yaklaşımı ifade eder ancak burada özellikle karar verme özgürlüğü vurgulanmaktadır; D seçeneği hizmetin tüm öğrencilere açık olmasıyla ilgilidir; E seçeneği ise okulun ihtiyaçlarına uygunluk ilkesini anlatır. Bu nedenle olayda doğrudan bireyin özerkliğini destekleyen tutum sergilendiği için en uygun ilke B seçeneğidir.

Cevap: B

63. Rehber öğretmen öğrencinin akademik ve sosyal sorunlarını tek bir veri kaynağına dayanarak değil, geçmiş yaşantıları, aile yapısı, okul kayıtları, öğretmen görüşleri ve bireysel görüşmeler gibi çoklu bilgi kaynaklarını bir araya getirerek bütüncül ve derinlemesine bir dosya oluşturmuştur; bu durum bireyin çok yönlü biçimde ele alınmasını esas alan vaka incelemesinin temel özelliğidir. Vaka incelemesi, bireyi tanımada ayrıntılı ve sistematik bilgi toplama sürecidir ve farklı tekniklerden (görüşme, gözlem, test, kayıt inceleme vb.) elde edilen verileri bütünleştirerek kapsamlı bir değerlendirme yapmayı amaçlar. A seçeneği olan görüşme yalnızca sözlü veri toplama yöntemidir; C seçeneği gözlem tek başına davranışları izlemeye dayanır; D seçeneği anket daha yüzeysel ve genellikle nicel veri sağlar; E seçeneği test ise belirli özellikleri ölçmeye yöneliktir. Oysa soruda çoklu kaynaklardan veri toplanarak kapsamlı bir dosya oluşturulması söz konusu olduğundan en uygun teknik vaka incelemesidir.

Cevap: B

64. E seçtiği kişi tarafından seçilmemiştir çünkü sosyogramda okların yönü tercih ilişkisini göstermektedir; tek yönlü ok, bir öğrencinin başka bir öğrenciyi seçtiğini ancak karşılığında seçilmediğini; çift yönlü ok ise karşılıklı tercih durumunu ifade eder. Şekilde E'den bir başka öğrenciyeye doğru tek yönlü bir ok bulunduğu, ancak o öğrenciden E'ye geri dönüş oku olmadığı görülmektedir; yani E'nin yaptığı tercih karşılık bulmamıştır. Buna karşılık A seçeneğinde belirtilen M, K ve L'nin en popüler öğrenciler olduğu söylenemez çünkü popülerlik çok sayıda gelen okla belirlenir; C seçeneğinde klik oluşumu için grup içi karşılıklı çoklu bağlantılar gerekir, bu yapı B-C ile P-O arasında açık biçimde görülmektedir; D seçeneği yanlıştır çünkü sosyogramda birden fazla öğrenci yer almaktadır; E seçeneği de yanlıştır çünkü A'nın hem aldığı hem verdiği oklar vardır, yani tamamen karşılıksız değildir. Bu nedenle görselde açık biçimde tek yönlü tercih durumunu gösteren ifade B seçeneğidir.

Cevap: B

65. Dale'nin yaşantı konisinde, en kalıcıdan en az kalıcı olana doğru öğrenme biçimlerinin sıralanmış hâli şu şekildedir: Doğrudan doğruya, model ve numunelerle, dramatizasyon yoluyla, gösteriler yoluyla, geziler yoluyla, sergiler yoluyla, televizyon yardımıyla, hareketli resimlerle, radyo, plak, mp3, şerit ve hareketsiz resimlerle, görsel sembollerle, sözel sembollerle edinilen yaşantılar. "Trafik kurallarına uymayan bir çocuğun yaşadığı bir kazayı anlatması" ve "Kurallara uymayan kişilere ne ceza verildiğini anlatması" ifadelerinde Yaşantı Konisi'ne göre en soyut öğrenmeler olan sözel semboller vardır. Bu öğrenme biçimi; öğrencilerin başkalarının yardımıyla sadece işiterek öğrenmelerine imkân sağlayan bilgilerin sözcükler, kısaltmalar ve formüller aracılığıyla edinildiği soyut yaşantılardır. "Kurallara uyan ve uymayan çocukların gösterildiği bir film izletmesi" televizyon yardımıyla edinilen yaşantıdır. "Trafik kurallarıyla ilgili bir görsel afiş hazırlaması" ise görsel sembollerle edinilen yaşantıdır. "Kurallara uyan ve uymayan iki öğrenci arasında geçen bir diyalogun canlandırılması" seçenekler içerisinde en somut olanıdır ve dramatizasyon yoluyla edinilen yaşantıdır. Dale'nin Yaşantı Konisi'ne göre sorulan sorularda bu hiyerarşik sıra dikkate alınmalıdır.

Cevap: C

66. Aylin Öğretmen'in sunumda hem hareketli hem de sesli efektleri aşırı kullanımı öğrencileri ses ve hareketlere odaklamış ama içerikten uzaklaşmalarına yol açmıştır. Öğretmenin bu tarz efektleri dengeli kullanması ve materyali mümkün olduğunca basit ve sade hazırlaması gerekmektedir. Öncelik dersin kazanımlarına ulaşmaktır. Bu sebeple öğretim materyalinde vurgu, öğrenilmek istenen içeriğe yapılmalıdır. Aylin Öğretmen ise vurguyu sese ve hareketlere yapmıştır.

Cevap: D

67. Yaygın eğitim; örgün eğitim sistemine hiç girmemiş ya da herhangi bir kademesinde bulunan veya bu kademelerden çıkmış bireylerin, örgün eğitimin yanında veya dışında düzenlenen eğitim, öğretim, rehberlik ve uygulama faaliyetlerini kapsamaktadır. Bu eğitim türü formal eğitim kapsamındadır. Formal eğitim; planlı, programlı, kurum çatısı altında gerçekleşen eğitim faaliyetleridir. Öykü'nün örgün eğitimi desteklemek için kursa gitmesi, Aylin'in, Bakanlık tarafından verilen hizmet içi eğitim programlarına katılması yaygın eğitim olacaktır. Örgün eğitim okullarda yapılan planlı ve programlı eğitimdir. İpek'in ilköğretim kurumuna, Özgür'ün de Anadolu lisesine devam etmesi örgün eğitim kapsamında değerlendirilir.

Cevap: D

68. 10.12.2022 tarihli ve 32039 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Yönetmeliği kapsamında hazırlanan Millî Eğitim Şûrası Yönergesi'ne göre; Şûra, Bakanlığın bilimsel danışma kuruludur. Türk millî eğitim sistemini geliştirmek, niteliğini yükseltmek için eğitim ve öğretimle ilgili konuları tetkik eder ve tavsiye kararları alır. Millî Eğitim Bakanı, Şûranın doğal üyesi ve başkanıdır. Şûra, doğal üyeler ile davetli üyelerden oluşur.

Cevap: B

69. Okul öncesi eğitim normal gelişim gösteren çocuklar için isteğe bağlı olsa da 36 ayını dolduran özel gereksinimli çocuklar için zorunludur. Mecburi ilköğretim 6 - 10 değil, 6 - 14 yaş arası dönemi kapsar. 6 - 10 yaş arası dönem zorunlu "ilkokul" çağıdır.

Cevap: B

70. İlkeli, yaptığı iş ve görevlerde ahlaki kuralları temel alır, ahlaki ve toplumsal değerleri hayatının bir parçası hâline getirir.

Kararlı ve iddialı, hedeflerine ulaşmak için kararlılıkla çalışır ve zorluklar karşısında yılmaz. Hedeflerini gerçekleştirme konusunda iddialı olur.

Tutarlı, farklı görevler ve öğrenme süreçlerinde tutarlıdır, sürekli çaba gösterir.

Kendine güvenen, kendine güveni yüksektir, zorluklarla karşılaştığında güveni sarsılmaz. Yeteneklerine güvenir ve potansiyeline inanır.

Öfkesini kontrol eden, zorlayıcı durumlar veya stresli anlarda öfkesini kontrol eder.

Cevap: C

71. Sosyal-duygusal öğrenme becerilerinin ikinci bileşeni sosyal yaşam becerileridir. Sosyal yaşam becerileri, kişinin toplumsal hayata etkin olarak katılabilmek ve günlük hayatta karşılaştığı problemlerin üstesinden gelebilmek için kullandığı becerileri ifade etmektedir ve bu açıdan kişinin toplumsal yönü ile ilişkilidir. Öğretim programlarında (I) iletişim, (II) iş birliği ve (III) sosyal farkındalık olmak üzere üç sosyal yaşam becerisi tanımlanmıştır. Aşağıda bu becerilerin ilgili süreç bileşenleri sunulmuştur. İletişim becerisi duygu, düşünce veya bilgilerin sözlü ya da sözsüz olarak başkalarına iletilmesini ifade eder. İş birliği, ortak bir hedefe ulaşmak için iki veya daha fazla kişinin birlikte çalışabilmesini ifade eder. Sosyal farkındalık, farklı geçmiş, kültür ve şartlardan gelen kişiler de dâhil olmak üzere başkalarının bakış açılarını anlama ve onlarla hemhâl olmayı ifade eder.

Cevap: A

72. Öğrenme-öğretme uygulamaları, programın temel öğrenme yaklaşımları ile uyumlu şekilde, öğrenci merkezli bir anlayış çerçevesinde yapılandırılmaktadır. Bu anlayışla birlikte öğrenci soruları, seçimleri ve özerkliğinin ön plana çıktığı; öğretmenlerin öğretici rolünün yanında rehber ve kolaylaştırıcı rollerini üstlendiği bir yapı ortaya konmaktadır. Öğrenciler; farklı ön bilgi ve deneyimlere sahip, farklı biçim ve hızlarda öğrenen, öğrenme sürecinin aktif ve yansıtıcı katılımcıları olarak görülür.

Öğrencilerin, yeni bilgi veya beceriyi mevcut bilgi ve deneyimleriyle ilişkilendirmesi köprü kurmadır.

Öğrencilerin ön bilgilerini ortaya çıkarma ön değerlendirme süreci ile ilgilidir.

Cevap: D

73. Cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri tarafından çıkarılan yönetmeliklerin bölgesel olanlarında yargısal denetim idare mahkemesi, genel olanlar için Danıştay yetkilidir.

Cevap: D

74. İnsan hakları hukuku teorisinde, bireyler arasındaki farklılıkların hukuk bakımından göz önünde bulundurulması ve bu farklılıklara göre uygulamaların gerçekleştirilmesi maddi eşitlik olarak adlandırılır.

Cevap: B

75. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre mecburi ilköğretim kurumları arasında ilköğretim okulları, yetiştirici ve tamamlayıcı sınıflar ve kurslar ile özel eğitime muhtaç çocuklar için kurulacak okullar ve sınıflar sayılmıştır. Aynı maddede isteğe bağlı kurumlar arasında ise okul öncesi eğitim kurumları ve ayrıca tamamlayıcı sınıflar ve kurslar da yer alır. Bu yüzden soruda doğru cevap B, I ve III olarak kabul edilir. I. Gezici ilköğretim okulları, öğrencilerin yerleşim yerinin dağınık olması, nüfusun azlığı ya da ulaşım güçlüğü gibi nedenlerle sabit bir okul yapısına düzenli erişemediği durumlarda eğitim hizmetini öğrencinin bulunduğu yere götürmeye dönük ilköğretim okuludur. Bunlar ilköğretim okulu niteliği taşıdığı için mecburi ilköğretim kurumları kapsamındadır. II. Tamamlayıcı sınıflar ve kurslar, çeşitli nedenlerle eğitim sürecinde eksik kalan ya da öğrenme açığını kapatması gereken öğrenciler için destekleyici nitelikte düzenlenen sınıf ve kurslardır. Ancak kanun maddesinde bunlar ayrıca isteğe bağlı olanlar arasında sayılmıştır. Sorunun püf noktası tam burada ortaya çıkar. "Yetiştirici ve tamamlayıcı sınıflar ve kurslar" ifadesi bir bütün olarak mecburi kurumlar arasında geçerken, yalnız başına "tamamlayıcı sınıflar ve kurslar" ayrıca isteğe bağlı kurumlar arasında da yer aldığı için sınav mantığında II. öncül mecburi kurum olarak alınmaz. III. Yetiştirici sınıflar ve kurslar, yaşlılarıyla birlikte eğitimini zamanında sürdüremeyen, çeşitli sebeplerle öğrenimden geri kalan ya da ilköğretime düzenli devam edemeyen çocukların eksiklerini kapatarak onları temel eğitime kazandırmayı amaçlayan yapılardır. Kanunda bunlar, "yetiştirici ve tamamlayıcı sınıflar ve kurslar" başlığı içinde mecburi ilköğretim kurumları arasında sayıldığı için bu öncül doğrudur. IV. Okul öncesi eğitim kurumları ise ilköğretim öncesindeki gelişim dönemine yönelik kurumlardır. Kanun bunları açık biçimde isteğe bağlı olanlar arasında göstermiştir. Dolayısıyla mecburi ilköğretim kurumlarından değildir.

Cevap: B

76. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nda mecburi ilköğretim çağındaki çocuğun okula düzenli devam ettirilmesi veli, vasi veya aile başkanının temel yükümlülükleri arasında düzenlenmiştir. Çocuk okula gönderilmediğinde durum önce ilgili idari mercilere bildirilir ve muhtar ya da mülki amir tarafından en geç üç gün içinde ilgililere tebligat yapılması sağlanır. Kanun açık biçimde, bu tebligatta okulca kabul edilecek geçerli sebepler dışında çocuğun okula gönderilmemesi hâlinde ilgilinin idari para cezasıyla karşılaşacağını bildirileceğini belirtir. Devamında Kanun'un 56. maddesi, tebliğe rağmen çocuğunu okula göndermeyen veli veya vasiye çocuğun okula devam etmediği her gün için idari para cezası verileceğini, bu cezaya rağmen çocuğunu okula göndermeyen veya mazeretini okul idaresine bildirmeyen veli veya vasiye ayrıca daha ağır bir idari para cezası uygulanacağını düzenler. Bu nedenle yaptırımın türü kınama, hapis ya da velayet alma değil, açıkça idari para cezasıdır. Doğru cevap bu yüzden D seçeneğidir.

Cevap: D

77. Soruda bahsedilen ilke (E) eğitim hakkıdır. Paragrafta asıl vurgu, bireylerin öğrenme, öğretme, eğitim alma ve kendini geliştirme konusunda hukuksal olarak yetkili olması ve bu haklardan yararlanmasının engellenememesi üzerinedir. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda "Eğitim hakkı" ilkesi, temel eğitimin her Türk vatandaşının hakkı olduğunu ve eğitim kademelerinden yararlanmanın ilgi, istidat ve kabiliyet ölçüsünde herkese açık olması gerektiğini ifade eder. Sorudaki "bireyin dili, dini, ırkı, cinsiyeti, etnik kökeni ve siyasi görüşü ne olursa olsun temel eğitimden yararlanmasının engellenememesi" ifadesi ilk bakışta genellik ve eşitlik ilkesini çağırır. Nitekim bu ilke, eğitim kurumlarının dil, ırk, cinsiyet, engellilik ve din ayrımı gözetilmeksizin herkese açık olduğunu söyler. Ancak burada soru yalnızca "ayrım yapılmaması"nı değil, daha geniş biçimde eğitime erişimin bir hak olarak güvence altına alınmasını anlatmaktadır. Bu yüzden seçenekler içinde en doğrudan karşılık eğitim hakkıdır. Fırsat ve imkân eşitliği daha çok kadın erkek herkese eşit fırsat sunulması ve özellikle maddi imkânı yetersiz olanların desteklenmesiyle ilgilidir. Süreklilik eğitimin hayat boyu devam eden bir süreç olmasını anlatır. Ferdin ve toplumun ihtiyaçları eğitimin bireysel ve toplumsal gereksinimlere göre düzenlenmesini ifade eder. Bu soruda ise merkezde olan şey, bireyin eğitimden yararlanmasının temel bir hak olmasıdır. Bu nedenle doğru cevap E seçeneğidir.

Cevap: E

78. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun "Okul Binaları ve Tesisleri" başlıklı 51. maddesine göre her derece ve türdeki eğitim kurumlarına ait bina ve tesisler, çevrenin ihtiyaçlarına ve uygulanacak programların özelliklerine göre Millî Eğitim Bakanlığınca planlanır ve yaptırılır. Aynı maddede arsa temini ile okul bina ve tesislerinin yapım ve donatımında devlet imkânlarının yanında vatandaş yardımlarından da yararlanılacağı açıkça belirtilir. Yine bu maddede, Millî Eğitim Bakanlığına tahsisli Hazine taşınmazlarının tahsislerini kaldırmaya ve satışına, Millî Eğitim Bakanlığı ile mutabık kalınarak Hazine ve Maliye Bakanının yetkili olduğu, ayrıca uygun görülenlerin 4046 sayılı Kanun çerçevesinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bildirilebileceği düzenlenmiştir. Bu nedenle A, B, C ve D seçenekleri kanundaki düzenlemelerle uyumludur. Buna karşılık E seçeneği yanlıştır. Çünkü okul bina ve tesislerinin planlanması ve yaptırılması görevi belediyelere değil, açık biçimde Millî Eğitim Bakanlığına verilmiştir.

Cevap: E

79. 7528 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'na göre doğru cevap C Yalnız III'tür. Çünkü kanunda disiplin cezalarına itirazın, cezanın tebliğini izleyen beş iş günü içinde ve eğitim ve uygulama merkezi yönetimi aracılığıyla yapılacağı açıkça düzenlenmiştir. Ayrıca kınama ve ödeme kesintisi cezalarına karşı Disiplin Kuruluna, Akademiden çıkarma cezasına karşı ise Akademik Kurula itiraz edilir. Bu çerçevede I. öncül yanlıştır. Çünkü Kemal ödeme kesintisi cezasına "bir hafta sonra" itiraz etmektedir. Kanundaki süre ölçütü "beş iş günü" olduğu için, "bir hafta sonra" ifadesi sınav mantığında kanuni sürenin dışına çıkmış olabileceğini gösterir ve güvenli/doğru kabul edilmez. II. öncül de yanlıştır. Çünkü Akademiden çıkarma cezasına itiraz mercii Disiplin Kurulu değil, Akademik Kuruldur. Disiplin Kurulu kınama ve ödeme kesintisi cezalarına yapılan itirazları incelerken, Akademik Kurul Akademiden çıkarma cezasına karşı yapılan itirazları karara bağlar. Bu yüzden Buse'nin Disiplin Kuruluna başvurması hatalıdır. III. öncül doğrudur. Çünkü Kerem kınama cezası almıştır ve bu cezaya karşı başvurulacak doğru merci Disiplin Kuruludur. Soruda süre veya usul yönünden ayrıca bir hata verilmediği için, yalnızca bu itiraz biçimi mevzuata uygundur. Sonuç olarak hatasız olan tek itiraz biçimi III numaralı durumdur.

Cevap: C

80. 7528 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'na göre öğretmen adayları Akademideki hazırlık eğitimini başarıyla tamamladıktan sonra, diğer şartları da sağladıkları takdirde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/B maddesi kapsamında sözleşmeli öğretmen olarak istihdam edilirler. Seçenekleri tek tek değerlendirelim. A seçeneği yanlıştır. Çünkü tercih sürecine ilişkin işlemler tek aşamayla sınırlı değildir. Yerleşemeyen adaylara belirli durumlarda yeniden tercih hakkı tanınabilir. B seçeneği de yanlıştır. Çünkü kanunda "bir yıl bekleme" şeklinde genel ve mutlak bir kural yer almaz. Bu tür süreler mevzuatın uygulama ayrıntılarına bağlıdır ve kanun düzeyinde bu şekilde ifade edilmez. C seçeneği yanlıştır. Çünkü sözleşmeli öğretmenlerin yer değiştirme süresi kanunda 4 yıl olarak değil, 3 yıl olarak ele alınır ve ayrıca bu ifade 7528 sayılı Kanun'daki düzenlemeyi doğrudan yansıtmaz. E seçeneği de yanlıştır. Çünkü sözleşmeli öğretmenliğe ilişkin usul ve esaslar Akademi tarafından değil, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmeliklerle düzenlenir. Kısacası sorunun püf noktası şudur. Hazırlık eğitimini tamamlayan aday 657/4-B kapsamında sözleşmeli öğretmen olur. Bu nedenle doğru cevap D seçeneğidir.

Cevap: D